

Referanse: 2024/6056

Dato: 05.11.2024

Referat fra møte i faglig råd for håndverk, design og produktutvikling (FRHDP)

Dato: 30.oktober 2024

Sted: Digitalt møte, se lenke til Teams i møteinnkallingen

Fra arbeidstakersiden	Fra arbeidsgiversiden
Asle Bakken, LO Peter Helland Hansen, LO Halvard Leirvik, LO Billy Lätt, YS	Tor Svarva NHO Handel og Service Kitty Krohn Riege, Spekter Natasha Bjørnset Reksten, Virke Egil Sundet, NHO Norsk Industri
	Andre organisasjoner
	Gry-Kristina Fors Spein, Sámiid Duodji Einar Stamnes, Norsk Håndverksinstitutt Olga Wisniewska, Kulturdirektoratet
Fra lærerorganisasjoner	Fra skoleeier
Marianne Monsrud, Utdanningsforbundet Svein Anders Tjernsbekk, Utdanningsforbundet Bjørn Arne Nordahl, SL	Jørn Olav Bekkelund, KS Jan Kristian Vestjord, KS
Fra Elevorganisasjonen	Fra Utdanningsdirektoratet og Sametinget
	Jorunn T. Leegaard, fagansvarlig FRHDP, DLV Marianne Farstad-Jensen, DLV Silje Bergill Hagen, DLV

Forfall; Sylvi Berg, KS, Martine Svendsen, EO.

Sak 2024/32 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Forslag til vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjent.

Sak 2024/33 Status og videre arbeid med håndverksgarverfag

På grunnlag av utredning og anbefaling fra Udir, har Kunnskapsdepartementet gitt sin tilslutning til at Udir setter ned en læreplangruppe og sender forslag til læreplan og forslag om et håndverksgarverfag (særløp 1+3) på offentlig høring. [Se brev her.](#)

For det videre arbeidet viser vi til [kap 6 og 7 i mandat og retningslinjer.](#)

Udir viste i rådsmøtet til gode erfaringer med sammensetning av læreplangruppe som både favner representanter som kjenner faget godt, og som har erfaring med bruk av læreplaner. Erfaring viser at det med små lærefag kan være en fordel å få til et samarbeid med andre nordiske land, og det ble vist til repslagerfaget.

Vedtak:

FRHDP er positive til anbefalingen fra Kunnskapsdepartementet, og har følgende forslag til representanter for læreplanarbeidet;

- *Innhente forslag fra forslagstiller*
- *Samisk representant, rådsrepresentant Gry-Kristina Spein Fors sender forslag til fagansvarlig*
- *Lotta Ranberg, Sverige (har deltatt i dialogmøter i utredningsarbeidet)*
- *Forslag til representant fra industrien fra Granberg AS, Ytre Fosse garveri, Osterøy*
- *Fra FRHDP deltar Gry-Kristina Spein Fors*

Framdriftsplan legges fram i rådsmøtet 4.12.

Sak 2024/34 Status i arbeidet med andre struktursaker

Udir orienterte kort om status ang;

Riggerfag

Udir viste til brev fra KD som støtter at det ikke etableres et eget lærefag nå, og at saken legges i bero. Det ble stilt spørsmål ved om Udir har utredet om evt andre lærefag dekke kompetansebehov som ble etterspurt i forslaget. Det ble vist til at matrosfaget delvis dekker kompetanse, og at repslagere har oppdrag med rigging, blant annet hos Hardanger fartøyvernsenter.

Storurmakerfag

Udir viste til brev fra KD om å ta en ny vurdering av forslaget om et storurmakerfag, blant annet i lys av Bevaringsstrategi for kulturhistoriske verdifulle kirkebygg. Udir viste til dialogmøte i august, og til forslag som er mottatt fra Norges urmakerforbund innen frist satt 15.10. Udir vil komme tilbake til saken i rådsmøtet i desember.

Glassforedlingsfag

Udir orienterte om at læreplanutkast som rådet behandlet i sist møte sendes på høring i november, med høringsfrist i januar. Når hørings svar foreligger kommer det en sak tilbake til rådet, for uttalelse.

Udir sender FRHDP en tydelig oppfordring om å videresende høring til relevante miljøer for å sikre god oppslutning om høringen.

Det ble påpekt at *Industri energi* har endret sitt navn til *Styrke*, og at det må justeres i høringstekst.

Vedtak:

Rådet tar informasjonen om status i struktursakene til orientering.

Rådet støtter framdriftsplan for høring og oppfølging av glassforedlingsfaget.

Sak 2024/35 Forslag om etablering av tekstilreparatørfag

Viser til kort muntlig orientering i rådsmøtet i september om forslag fra NHO Service og handel om et tekstilreparatørfag. [Se lenke til forslaget her.](#)

Vi viser til [kap 6 og 7 i mandat og retningslinjer](#) for det videre arbeidet, og samarbeid med faglig råd.

Forslagstiller NHO Service og handel redegjorde kort muntlig for bakgrunnen for forslaget, blant annet etterspørsel etter kompetanse i reparasjon av tekstiler fra medlemsbedrifter. Udir redegjorde kort for framdriftsplan for utredningen av forslaget. Udir gikk også kort gjennom en første oppsummering av utfordringsbildet og mulige målbilder.

Fra diskusjonen i rådet:

Etter presentasjonen fra forslagstiller og Udir løftet rådet ulike synspunkt. Det ble stilt spørsmål ved om det er behov for et eget lærefag i tekstilreparasjon. På en side ble det hevdet at dagens utdanninger i vg2 søm og tekstil samt lærefagene som bygger på det, gir kompetanse for å jobbe med reparasjoner av både tekstiler og utstyr. Fagarbeidere i søm og tekstil har kompetanse for redesign, teknikker og kunnskap for reparasjon av ulike produkter. Samtidig ble det vist til at kompetanse for reparasjon er tatt ut av dagens læreplaner, for å unngå for tette læreplaner. Det ble vist til at reparasjon hadde en plass i læreplaner tidligere (før R94). Samtidig ble det fra flere representanter i rådet vist til trender i samfunnet, og at nye virksomheter som tilbyr reparasjoner og utstyr vokser fram i ulike deler av landet.

Det ble understreket at utfordringsbildet som skissert bør gjennomgås og justeres. Det er ikke korrekt med tanke på krav til nullutslipp og avfallshåndtering i tekstilbransjer. Fra tekstilindustrien er det ikke spilt inn behov for et reparasjonsfag for tekstilprodukter pr nå.

Det ble fra andre pekt på at redesign, ombruk, gjenbruk og reparasjon er trender i tiden. Samtidig ble det stilt spørsmålstegn ved om et tekstilreparasjonsfag vil være attraktivt for ungdom. Det ble drøftet nivå på kompetansebehov. Det ble

også pekt på at et nytt lærefag vil kreve forvaltning, noe som er krevende for små lærefag.

Vedtak:

FRHDP viser til innspillene i møtet. Viktig at drøftingen i rådet av utfordringer og målbilder tas med videre i utredningsarbeidet. Rådet støtter forslag til plan for drøfting av saken i rådet.

Sak 2024/36 Utvikling av handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur i fag- og yrkesopplæringen

Udir viste til orienteringssak i de faglige rådene i september om kommende arbeid med en egen handlingsplan for fag- og yrkesopplæringen under [Strategien for digital kompetanse og infrastruktur \(SDKI\)](#). Udir jobber nå med oppfølging av 36 tiltak i strategien. I strategien er følgende to tiltak spesielt rettet mot fag- og yrkesopplæringen, begge prioritert:

«Regjeringen vil

- *Utvikle en handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur for fag- og yrkesopplæringen med forankring i samstyringsmodellen og partssamarbeidet.*
- *Bidra til å videreutvikle ordninger som gir elever i fag- og yrkesopplæringen og aktuelle studieforbereidende utdanningsprogrammer tilgang til teknologi og utstyr som benyttes i arbeidslivet.»*

Det skal utvikles fem ulike handlingsplaner, hvorav tre er særlig relevante for arbeidet med handlingsplan for fag- og yrkesopplæring;

- handlingsplan digital kompetanse skole
- handlingsplan digital infrastruktur, databehandling, standard og fellesløsninger
- handlingsplan informasjonssikkerhet og personvern

Arbeidet med disse tre planene er ikke startet opp, men prosessen med utviklingen av handlingsplan for fag- og yrkesopplæring vil måtte ses i sammenheng med disse framover.

Udir vil i innsiktsfasen innhente erfaring og kunnskap fra pågående arbeid på europeisk nivå, f.eks. relevante rapporter fra Cedefop og erfaringer knyttet til Digital action plan 2021-27.

Arbeidsprosess handlingsplan for fag- og yrkesopplæring (SDKI)

Arbeidet med handlingsplanen for fag- og yrkesopplæringen, og forslag til framdriftsplan og prosess ble drøftet i møte med arbeidsutvalgene for de faglige rådene i møte 25. september. Se [presentasjon her](#).

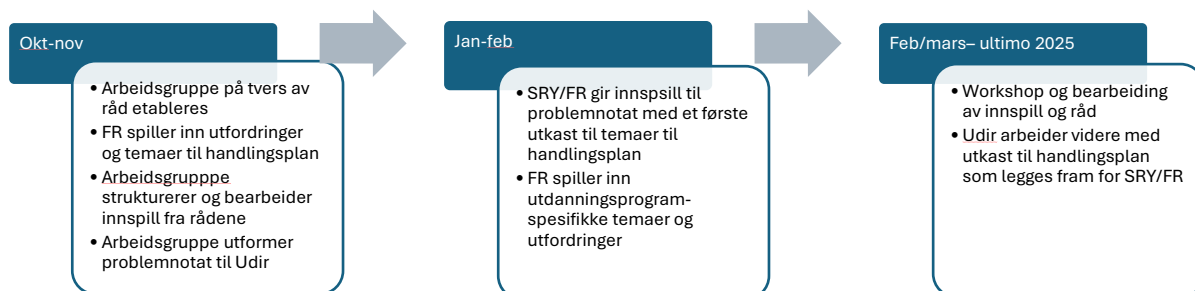
Arbeidsutvalgene for de faglige rådene sluttet seg til forslag om å etablere en arbeidsgruppe på tvers av rådene.

I første fase av arbeidet blir hovedoppgaven for arbeidsgruppen å *identifisere og å lage et samlet forslag til problemnotat*. Notatet skal gi en første oversikt over temaer som ikke er dekket eller ikke er godt nok dekket i strategien, i andre eksisterende ordninger eller i pågående prosesser og i tidligere oppdrag. Arbeidsgruppen vil bygge sitt arbeid på dokumentene knyttet til strategien, utredninger, FoU-arbeid, andre pågående prosesser.

Problemnotat og et første forslag til tematisk innretning på handlingsplan for fag- og yrkesopplæringen vil legges fram for de faglige rådene og SRY for vurderinger og råd i rådsmøtet i jan./feb. 2025. Fra de faglige rådene ønsker vi spesielt innspill til temaer som er spesifikke for det enkelte utdanningsprogrammet. Innspill og råd legges deretter til grunn for arbeidet med workshop ultimo februar, hvor hovedhensikten er å drøfte innramming, avgrensning og tematisk innretning for handlingsplanen. Arbeidsgruppen bidrar til forberedelse av workshop.

Udir vil utarbeide et forslag til handlingsplan basert på forarbeidet, innspill og råd fra SRY og de faglige rådene, FKU, andre interessenter samt workshop i februar. Arbeidet vil pågå gjennom 2025.

Arbeidsprosess fremover skissert;

Spørsmål til faglig råd

Udir ønsket innspill til følgende;

- Hvilke *temaer* mener dere må tas med i videre arbeid med en handlingsplan for fag- og yrkesopplæring om digital kompetanse og infrastruktur, herunder tilgang til teknologi og utstyr?
- Innspill til hovedutfordringer i dag – hvor er det størst behov for tiltak utfra dagens situasjon? Her er vi ute etter utfordringer i fag- og yrkesopplæringen mer generelt (og ikke spesifikt per utdanningsprogram)
- Innspill til rapporter, prosjekter, andre prosesser e.l. til innsiktsarbeidet i første fase?

Vedlegg:

- [Strategi for digital kompetanse og infrastruktur](#)
- [Oppdrag 2023-028 Plan for håndtering av tiltak i SDKI \(1\).pdf](#)

Vedtak:

Rådet løftet fram noen foreløpige innspill til det videre arbeidet. Frist for ytterligere innspill fra rådet er onsdag 6.11.

Noen temaer fra diskusjonen i rådsmøtet er;

- *Digital kompetanse;*
Viktig å sikre en kartlegging av kompetanse og kompetansebehov hos ulike målgrupper. F eks erfarer lærer i vg skoler at ungdom kan ha gode digitale ferdigheter innenfor områder, men at de har store «hull» i bruk av PC og programvare som brukes i vg opplæring.
Tilsvarende for lærere, viktig med god innsikt i kompetansebehov før tiltak utarbeides videre.
- *Handlingsplanen blir viktig også inn mot oppfølgingen av fullføringsreformen.*
- *Læremidler er et viktig tema. Det finnes mange digitale læringsmidler, men også ulike læringsressurser, som kan brukes i læringen på ulike arenaer. Tilgang til læringsmidler for elever og lærlinger viktig.*
- *Det er innspill i utviklingsredegjørelsen om bruk av ny teknologi som kan brukes i denne prosessen.*
- *Arbeidsgruppa er også relevant for FRHDP.*
Forslag på representant; Jan Kristian Vestjord, KS.

Sak 2024/37 Liste over tradisjonshåndverksfag som utløser ekstra tilskudd til lærebedrifter

I tilbudsstrukturen for fag- og yrkesopplæringen finner vi fag som ivaretar tradisjonelle håndverksfaglige teknikker, metoder og materialer. Fagene blir vurdert til å ha en kulturell verdi. Det er derfor av samfunnsmessige årsaker viktig å videreføre kunnskapen, på tross av at fagene har et lite rekrutteringsbehov. Fylkeskommunen gir et ekstra tilskudd per år for læretiden i bedrift for verneverdige tradisjonshåndverksfag. De fleste av lærefagene som utløser ekstra tilskudd til lærebedrifter hører til utdanningsprogrammet Håndverk, design og produktutvikling.

Utdanningsdirektoratet avgjør, etter innspill fra Sekretariatet for små og verneverdige fag (SSV) og de faglige rådene, hvilke fag som skal regnes som tradisjonshåndverksfag. Listen over lærefag publiseres årlig av Udir, [se liste for 2024 her](#). Listen ble grundig gjennomgått høsten 2021 i forbindelse med innføring av ny yrkesfaglig tilbudsstruktur og fagfornyelsen. I lys av arbeid i regi av vernemyndigheter som [bevaringsstrategien for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg](#) og [Riksantikvarens arbeid med en Håndverkerstrategi](#), ønsker Udir informasjon om behov i bransjer og evt forslag til justeringer av listen fra 2025.

Vedtak

FRHDP har ingen forslag til justeringer i listen for 2025.

Sak 2024/38 Prioritering for utvikling av læremidler innenfor smale fagområder 2025 – bestilling til faglige råd

Hvert år blir det bevilget tilskudd til å utvikle læremidler til fag/fagområder som ikke har et markedsgrunnlag innenfor fire kategorier: smale fagområder, særskilt tilrettelagte læremidler, læremidler for minoritetsspråklige elever og parallellutgaver. Fag med færre enn 3000 elever i årskullet er ansett å ikke ha muligheter for tilstrekkelig inntjening ved kommersielt salg av læremidler^[1].

I [2024-utlysningen for smale fagområder](#) ble antallet fag/fagområder som var prioritert redusert. De faglige rådene bes foreta en ny vurdering innenfor sitt utdanningsprogram for 2025-utlysningen. Det gjøres ut fra hvilke fag/fagområder som gjenstår innenfor vg2 og vg3-løp i skole. Vi gjør oppmerksom på at det ikke er mulig å prioritere læremidler for vg3 opplæring i bedrift^[2].

For å få til en prioriteringsliste må vi støtte oss til noen utvalgte kriterier som kan vektes mot hverandre på ulike måter:

- Helt nye fag og fagområder etter innføringen av LK20
- Fag og fagområder med større strukturelle eller faglige endringer etter innføringen av LK20. For yrkesfagene prioriteres vg2- og vg3-løp i skole.
- Fag og fagområder med flere elever prioriteres foran de med færre. Udir har hatt dialog med læremiddelutviklere om kriteriene for prioritering, og deres tilbakemelding er at de støtter de kriteriene som foreligger.

Tidsplan for 2025-utlysningen

Dato	Aktivitet
10. oktober 2024	Oppdrag til faglige råd om prioritering av fag/fagområder
15. november 2024	Frist for faglige råd til prioritering innenfor sitt utdanningsprogram
15. desember 2024	Udir ferdigstiller prioriteringslisten
14. januar 2025	<u>Utlysningstekst på Udir.no</u> Udir inviterer alle interesserte til et digitalt møte der tilskuddsordningen presenteres sammen med årets utlysning og prioriteringer på de ulike områdene.
16. januar 2025	<u>Søkerseminar</u> Udir inviterer alle interessert til et digitalt møte der tilskuddsordningen presenteres sammen med årets utlysning og prioriteringer på de ulike områdene.
13. februar 2025	<u>Digital spørretime</u> Udir inviterer til et digitalt møte ca. 1 måneds tid etter at utlysningen er kunngjort som støtte til de som er i gang med eller planlegger å skrive en søknad om tilskudd. Udires faglige ansvarlige på de ulike områdene er til stede i møtet, og alle deltakere får mulighet til å stille spørsmål om det de lurer på om søknadsarbeidet.
21. mars 2025	Søknadsfrist for læremiddelutviklere

25. mars 2025	Søknadsbehandlingsseminar
Juni 2025	Tilsagn og avslag på søknader, samt kunngjøring om tildeling på Udir.no. Det tas forbehold om endringer.

Vedlegg;

[Oversikt tildelinger smale fag 2019-2024.docx](#)

[Oversikt smale fag per utdanningsprogram_15.10.2024.docx](#)

Vedtak:

FRHDP har følgende prioriteringer for 2025, dels på grunnlag av elevtall og dels på grunnlag av læremiddelsituasjonen;

- vg 2 trearbeid
- vg 2 urmakerfag

FRHDP ønsker å delta med representant i søkerseminar hvis mulig.

2024/39

Rådsmøter vår 2025

I tråd med mandat og retningslinjer skal det legges opp til 4-6 rådsmøter i året i de faglige rådene.

Vedtak:

FRHDP fastsetter følgende rådsmøter våren 2025;

- 29.januar (uke 5) – digitalt møte
- 10.april (uke 15) – i Udir, møterom 3
- 30.mai (uke 22) – i Udir, møterom 3

Sak 2024/40 Sak om nedleggelse av HDP-tilbud

Bakgrunn for saken

De siste tre ukene har Bransjeforeningen Handel i NHO og Faglig Råd for HDP-fagene mottatt en massiv mengde henvendelser fra medlemsbedrifter, interesseorganisasjoner, lærere og privatpersoner.

Disse henvendelsene uttrykker sterk bekymring over fylkeskommunenes forslag om kutt og nedleggelse av HDP-utdanningene.

Engasjementet vitner om stor uro for fremtiden til håndverksfagene, som allerede er truet av mangel på kvalifisert arbeidskraft, og det pågår et intensivt arbeid for å påvirke de politiske beslutningene i fylkene.

Leder i faglig råd ble som en følge av oppmerksomheten rundt dette, invitert inn til en paneldebatt rundt framtiden for de små håndverksfagene i Skien den 10/10. Arrangement i regi Norges Husflidslag:

<https://husflid.no/tekstilsymposium-2024/>

Vestland fylkeskommune

Til tross for flere høringer som frarådet nedleggelse, ble det den 1. oktober vedtatt å legge ned HDP-utdanningen ved Knarvik videregående skole. Dette er da en halvering av tilbudet i fylkeskommunen. Vi samarbeider nå med ulike aktører for å få omgjort vedtaket, selv om prosessen er krevende. Det er sendt en henvendelse til fylkeskommunen og utvalg for opplæring med mål om å styrke det eksisterende HDP-tilbudet ved Årstad videregående skole.

Innlegg fra bransjeforeningen handel i Avis Nordhordland:

<https://www.nordhordland.no/en-trussel-mot-vestlands-kulturarv-og-fremtidens-arbeidsplasser/o/5-33-686886>

Buskerud fylkeskommune

Det er foreslått å legge ned hele HDP-tilbudet ved Kongsberg videregående skole (VG1 HDP, VG2 søm/tekstil), noe som vil fjerne utdanningstilbudet for hele fylket. Ingen tilsvarende tilbud finnes i nærliggende fylker som Vestfold og Telemark. Fulle klasser og etablering av VG3, samt Landslinjen for urmakerutdanning og tett samarbeid med faglærerutdanningen hos USN understreker viktigheten av å opprettholde tilbudet.

Her er det sendt mail til fylkeskommune og politikere i Buskerud om konsekvenser av mulig nedleggelse. Endelig vedtak fattes i starten av desember. Bransjeforeningen Handel i NHO har, sammen med lærere og elever, diskutert saken med lokalavisa Laagendalsposten.

Les mer i Laagendalsposten: <https://www.laagendalsposten.no/nho-kritiserer-skolekuttforslag-essensielle-fag/s/5-64-1464667>

Innlegg fra bransjeforeningen handel:

<https://www.laagendalsposten.no/kutter-i-handverksfag-hvordan-ga-baklengs-inn-i-fremtiden/o/5-64-1467650>

Artikkel fra Utdanningsnytt: <https://www.utdanningsnytt.no/budsjett-buskerud-fylkeskommune/lektor-anne-har-havnet-pa-fylkets-kuttliste/413493>

Østfold fylkeskommune

Det er foreslått å legge ned HDP-tilbudet ved Glemmen videregående skole, som vil bety bortfall av hele tilbudet i fylket. Det er sendt en henvendelse til fylkeskommunen for en statusoppdatering, og det er tegn til at de kan vurdere å opprettholde tilbudet etter press fra mange aktører den siste tiden.

Malin, daglig leder ved Opplæringskontoret for små håndverksfag, har vært en viktig bidragsyter i arbeidet. Endelig vedtak fattes i starten av desember.

Les mer i Fredrikstad Blad: <https://www.f-b.no/ikke-kutt-de-praktiske-linjene-gi-heller-elevene-flere-valgfag/o/5-59-3417724>

Innlegg fra bransjeforeningen handel: <https://www.f-b.no/bevar-handverksutdanningen-ved-glemmen/o/5-59-3417969>

Akershus fylkeskommune

Det pågår en intern diskusjon i fylkeskommunen om kutt i HDP-fagene. Bransjeforeningen Handel har sendt en forespørsel om status og hvilke vurderinger fylkeskommunen har gjort angående fremtiden for HDP-fagene, med en påminnelse om de potensielle konsekvensene av et slikt kutt.

Troms fylkeskommune

På vegne av NHO og Faglig Råd for HDP er det svart på en høring om skolestruktur i Troms fylkeskommune (frist 17. oktober).

Selv om det ikke er signaler om umiddelbare kutt, har vi oppfordret i høringsuttalelsen til økt satsing på HDP-fagene for å styrke fremtiden til utdanningstilbudet i fylket. Bransjeforeningen handel har sendt innlegg til avisa Nordlys den 16/10 med oppfordring til ytterligere satsing, også med tanke på Duodji fagene som et ekstra ansvar fylkeskommunen har.

Fra diskusjonen;

Ros fra medlemmer i rådet til leder Tor Svarva som har fulgt opp henvendelser og jobbet mye med disse spørsmålene de siste ukene.

Til tross for at representanter i rådet representerer ulike organisasjoner, er det viktig at rådet er synlig og bidrar til at utdanningstilbud samlet sett favner bredt og treffer arbeidslivets behov.

Selv om HDP-utdanningene representerer små fag er det viktig at det finnes tilbud slik at kompetansebehov for små virksomheter og etterspørsel fra vernemyndigheter kan møtes, og at levende kulturarv videreføres. Rådet merker seg at nedleggelse av HDP-tilbud gjelder store deler av landet. Noen steder der offentlige tilbud legges ned finnes det private tilbud igjen. Der tilbud legges ned er det også viktig å se hvordan vedtak utformes med tanke på alternative tiltak som etablering av søkbare tilbud 1+3/1+4, jfr eksempelvis Innlandet fylkeskommune.

Det ble understreket av myndigheter har et ansvar for å sikre utdanningstilbud som viderefører tradisjonshåndverk og levende kulturarv. Det ble drøftet hva som er myndighetens strategi for dette samlet sett.

Det ble pekt på som et paradoks at det på nasjonalt nivå legges ressurser i forvaltning av HDP-fagene mens tilbud i fagene legges ned i flere deler av landet.

Rådet ønsker å følge opp saken videre i neste rådsmøte.

Vedtak;

Rådet ønsker at saken settes på agendaen 4. desember. Det lages et utkast til notat som viser status i utdanningstilbud innen HDP fra 2025/26, synliggjør ansvar for levende tradisjonshåndverk, og som etterspør hvilke strategier utdanningsmyndigheter og andre har for å sikre utdanning i HDP videre.

Sak 2024/41 Utkast rapport utviklingsredegjørelse FRHDP 2024

Utkast til rapport fra FRHDP ble sendt ut til rådet 15. oktober, med mulighet for kommentarer før rådsmøtet 30. oktober. [Lenke til rapportutkast her.](#)

Rapporten bygger på spørreskjemaene besvart av arbeidsgruppene som FRHDP har etablert. Fagansvarlig har i dialog med AU lagt inn forslag til tekster om arbeidet, kort sammendrag og kort oppsummering av funn.

Rådernes rapporter presenteres på workshop i regi av Udir 7.-8. november, hvor AU og evt flere representanter for de faglige rådene er invitert.

Videre arbeid med oppfølging, formidling og bruk av utviklingsredegjørelsene blir tema på workshop i november.

Vedtak:

Det bør tas med i utviklingsredegjørelsen hva som skjer i de ulike fylkeskommunene og faren for å miste utdanningene i disse fagene. Frist for evt justeringer i rapporten er satt til innen onsdag 6.november. AU ansvarlig for endelig godkjenning.

Sak 2024/42 Orienteringssaker

Orientering om forsøk skriftlig-muntlig eksamen

Våren 2025 prøver Utdanningsdirektoratet for første gang ut skriftlig-muntlig eksamen i yrkesfag på vg3-nivå i renholdsoperatørfaget og kokkfaget.

Forsøket gjennomføres i totalt tre ganger: vår 2025, høst 2025 og vår 2026. I forkant av forsøket utarbeides det eksempeloppgaver og vurderingskriterier i fagene som skal være med i forsøket. Kandidatene skal ha mulighet til å velge om de ønsker å melde seg opp til skriftlig-muntlig eksamen eller til ordinær skriftlig eksamen. På sikt kan skriftlig-muntlig eksamen være et alternativ til dagens sentralt gitt skriftlige eksamen i yrkesfag.

Se informasjon på Udir.no: [Forsøk med skriftlig-muntlig eksamen i yrkesfag | udir.no](https://udir.no/udir.no)

Orientering om utvikling av støtteresurser på læreplan og vurdering i modulstrukturert opplæring (VOV) – status på arbeidet

Fra august 2024 tilbys 13 lærefag som moduler for voksne i videregående opplæring (VOV) som et nytt opplæringsløp. En gjennomgående tilbakemelding i høringen på vurderingsordninger i modulstrukturert opplæring (VOV) var at det er et stort behov for kompetanseheving av ulike aktører og støtteresurser knyttet til innføringen av dette opplæringsløpet, spesielt på vurdering.

Vi viser til tidligere dialog og innspill fra de faglige rådene om behov for utvikling av støtteresurser. I tillegg har vi fått innspill fra fylkeskommunene på hvilke behov de har, der spesielt kompetansepakker har blitt løftet frem som et ønske.

Det er utviklet tre kompetansepakker for å støtte innføringen av nye læreplaner på vg3 opplæring i bedrift, med et spesielt fokus på læreplanforståelse og vurderingspraksis. Vi har vurdert at det er hensiktsmessig å bygge ut og tilpasse eksisterende kompetansepakke for lærebedrifter slik at denne også kan benyttes til kompetanseheving for aktører i det modulstrukturerte opplæringsløpet. Vi mener det vil være flere fordeler med en slik løsning. Blant annet har lærebedrifter en sentral rolle i dette opplæringsløpet, og det vil være temaer i dagens kompetansepakke som er relevant for det modulstrukturerte løpet.

Videreutvikling av kompetansepakker

Udir tar sikte på å lyse ut et oppdrag for å få hjelp fra et fagmiljø til å videreutvikle innhold og tilpasse ressurser i dagens kompetansepakke. Målsetningen er å få et fagmiljø på plass før jul, og at arbeidet skjer i 2025. Vi vil vurdere behovet for andre typer ressurser utover kompetansepakke.

Vi har god erfaring med å involvere de faglige rådene og få innspill i arbeidet med kompetansepakker. Vi ønsker derfor å komme tilbake med en sak om hvordan de faglige rådene ønsker å bli involvert i dette utviklingsarbeidet, når fagmiljøet er på plass. I tillegg vil fylkeskommunene og praksisfeltet involveres i arbeidet.

Orientering om sysselsettingsstatus for fagutdannede 2022 og 2023

Sysselsettingsstatus for fagutdannede er årlig statistikk fra Udir. Statistikken tar utgangspunkt i to og to kull nyutdannede fagarbeidere som slås sammen, og viser om de er i arbeid, i utdanning eller utenfor arbeid og utdanning per november første år og tredje år etter at de har oppnådd sluttkompetanse.

Hovedfunn

- Over 83 prosent av de nyutdannede var i jobb ett år etter fag- eller svenneprøven, en økning på omtrent ett prosentpoeng fra i fjor. Samtidig er andelen som er i utdanning ett år etter at de bestod fag- eller svenneprøven tilsvarende lavere, sammenlignet med i fjor. Andelen som er utenfor arbeid eller utdanning er stabil.
- Blant lærlingene var omtrent 77 prosent i jobb, mens prosentandelen er høyere for praksiskandidatene med 96 prosent.
- Bygg- og anleggsteknikk har høyest andel nyutdannede i jobb (88 prosent).
- Blant fylkene er det Innlandet som har høyest sysselsettingsgrad blant de nyutdannede (87 prosent).

Se flere tall i [statistikkbanken](#) og i [analysebrettet](#).

[Her](#) er saken presentert på Udir.no.

Orientering om gjennomføring av videregående opplæring

Gjennomføring av videregående opplæring er en del av Udirs årlige statistikk. Gjennomføringen måles ved

- Fem år etter påbegynt vg1 for studieforberevende
- Seks år etter påbegynt vg1 yrkesfag

Indikatoren for gjennomføring i videregående opplæring produseres av Statistisk sentralbyrå

Hovedfunn

Den langvarige trenden med at flere og flere elever fullfører og består

videregående opplæring fortsetter også for 2017-kullet. Den største endringen fra i fjor er at flere gjennomfører på normert tid. [Les mer på Udir.no](#)

Hovedpunkter:

- 82 prosent av elevene fullførte med studie- eller yrkeskompetanse.
- Flere elever fullførte på normert tid.
- Gjennomføringsandelen er høyest i Oslo og Rogaland.
- 12 prosent av unge i alderen 16–25 år er uten og utenfor vgo.
- Andelen unge uten og utenfor videregående øker for første år på lenge.
- Ukrainske flyktninger kan være en del av forklaringen.

Vedtak:

Sakene tas til orientering.

Eventuelt

Status læreplanarbeidet med modulstrukturerte opplæring i hhv bunadtilvirkerfaget og håndveverfaget

Udir ga en kort orientering om status i arbeidet. Læreplangruppen for bunadtilvirkerfaget er på plass. Det gjenstår å få på plass en representant til læreplangruppen håndveverfaget. Framdriftsplan utarbeides for gruppene. Tor Svarva deltar i oppstartsmøte med læreplangruppene.

Europass

Udir orienterte om at arbeidet er i gang, og mulig det blir en sak i rådsmøtet i desember. Det er blant annet stilt spørsmål om Mesterbrevet i denne sammenheng i arbeidet.